

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ

«Цифровий розвиток та електронна демократія»

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *28 «Публічне управління та адміністрування»*

Код та найменування спеціальності *281 «Публічне управління та адміністрування»*

Освітньо-професійна програма *«Публічне управління та адміністрування»*

Ступінь вищої освіти *магістр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності 281

Публічне управління та адміністрування

Протокол № 6 від 21.03.2025 р.

Реєстраційний номер в навчальному відділі НЦООП

Кафедра: Публічного управління та адміністрування
http://pya.ontu.edu.ua/?page_id=21

Викладач: **Чумакова Ганна Володимирівна**, доцент кафедри публічного управління та адміністрування, кандидат наук з державного управління

Контакти:
http://pya.ontu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/CV_CHUMAKOVA.pdf
chumakova_3@ukr.net,
0667185426

1. Загальна інформація

Освітній компонент викладається на 1 курсі у 2 семестрі
Кількість: кредитів - 5, годин – 150

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	60	30	30
заочна	30	16	14
Самостійна робота, годин	Денна – 90		Заочна – 120

Розклад занять: https://rozklad.ontu.edu.ua/tch_work.php

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Цифровий розвиток та електронна демократія» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь, навичок та інструментів, що дозволяють:

- опанувати сучасні цифрові технології;
- мати глибоке розуміння принципів роботи цифрових технологій, їх впливу на суспільство і державу;
- вміти використовувати різноманітні цифрові інструменти для вирішення завдань у різних сферах публічного управління;
- збирати, аналізувати та інтерпретувати цифрові дані для прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- оцінювати вплив цифрової трансформації на різні сфери життя суспільства, виявляти потенційні ризики та можливості;
- розуміти принципи електронної демократії та вміти сприяти її розвитку.

Освітній компонент «Цифровий розвиток та електронна демократія» базується на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонентів «Державна політика та врядування» та «Комунікації в публічному управлінні».

3. Мета освітнього компоненту

Метою дисципліни «Цифровий розвиток та електронна демократія» є формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь, навичок та інструментів, необхідних для активної участі в цифровому суспільстві; розуміння та аналізу цифрових трансформацій; розробки та впровадження цифрових рішень; захисту інформаційної безпеки; активної участі у формуванні цифрової держави та забезпеченні доступу громадян до інформації та публічних послуг.

Основні завдання вивчення дисципліни «Цифровий розвиток та електронна демократія» полягають у вивченні теоретичних основ цифрової трансформації; формування практичних

навичок створення цифрового контенту; володіння онлайн-інструментами для співпраці та взаємодії в цифровому просторі; сприяння розвитку критичного мислення та формування цифрової культури.

В результаті вивчення курсу «Цифровий розвиток та електронна демократія» здобувачі повинні

знати:

- теоретичні основи цифрової трансформації суспільства;
- основні етапи розвитку інформаційних технологій та їх впливу на суспільство;
- основні концепції та моделі електронного урядування, його ролі у розвитку суспільства;
- національне та міжнародне законодавство, що регулює використання цифрових технологій;
- ключові принципи цифрової культури;
- основні загрози інформаційній безпеці, методів захисту даних та забезпечення кібербезпеки.

уміти:

- ефективно використовувати цифрові технології у професійній діяльності та повсякденному житті;
- оцінювати та використовувати цифрові дані для прийняття рішень;
- ініціювати та впроваджувати цифрові зміни в організаціях та суспільстві;
- аналізувати інформацію, що надходить з цифрових джерел, ідентифікувати фейкові новини та маніпуляції;
- самостійно шукати інформацію, аналізувати її та знаходити рішення проблем;
- працювати в команді, вирішувати складні завдання та реалізовувати проекти в цифровому середовищі;
- ефективно спілкуватися в цифровому середовищі, використовувати різні канали комунікації.
- дотримуватися етичних принципів використання цифрових технологій.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Цифровий розвиток та електронна демократія» здобувачі вищої освіти отримують програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування та освітньо-професійній програмі «Публічне управління та адміністрування» підготовки магістрів.

Інтегральна компетентність

ІК.1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері цифрового розвитку та електронної демократії.

ІК.2. Впевнено користуватися цифровими інструментами, аналізувати інформацію, приймати обґрунтовані рішення на основі цифрових даних.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність аналізувати інформацію з різних джерел, оцінювати її достовірність, виявляти логічні помилки та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 02. Здатність генерувати нові ідеї, знаходити нестандартні рішення проблем, пов'язаних з використанням цифрових технологій.

ЗК 03. Здатність ефективно спілкуватися як усно, так і письмово, використовуючи різноманітні цифрові інструменти (вміння презентувати свої ідеї, вести дискусії, працювати в команді).

ЗК 04. Здатність визначати проблеми, аналізувати їх причини та розробляти ефективні стратегії вирішення в цифровому контексті.

ЗК 05. Здатність швидко адаптуватися до змін в цифровому середовищі, освоювати нові технології та інструменти.

ЗК 06. Здатність використовувати цифрові технології для вирішення соціальних проблем.

ЗК 07. Здатність ініціювати та впроваджувати цифрові зміни в організаціях та суспільстві.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність збирати, обробляти та аналізувати цифрові дані для прийняття обґрунтованих рішень.

СК02. Здатність ефективно використовувати різноманітні програмні продукти та платформи для аналізу даних, розробки веб-сайтів, управління проектами тощо.

СК03. Здатність розробляти проекти з використанням цифрових технологій, управляти їх виконанням та оцінювати результати.

СК04. Здатність ефективно спілкуватися в онлайн-просторі, використовувати різноманітні цифрові канали для комунікації.

СК05. Здатність оцінювати етичні наслідки використання цифрових технологій та приймати відповідальні рішення.

СК06. Здатність створювати стратегії цифрового розвитку для організацій та державних органів.

Програмні результати навчання:

РН03. Знати теоретичні та прикладні засади сучасних цифрових технологій та їх використання у сфері публічного управління.

РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, розробляти та реалізовувати стратегії цифрового розвитку, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1. Перелік лекційних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи цифрового розвитку та електронної демократії			
1	Цифрова трансформація суспільства: концепції, моделі, глобальні тренди.	2	1
2	Електронна демократія: поняття, принципи, моделі.	2	1
3	Цифрові технології та їх вплив на політичні процеси.	2	1
4	Соціальні мережі та політична комунікація: аналіз впливу, стратегії використання.	2	2
5	Дані та аналітика в державній політиці: Big data, data mining, виборчі технології тощо.	2	1
Змістовний модуль 2. Цифровий розвиток держави та суспільства			
6	Цифрова економіка: розвиток стартапів, інноваційні екосистеми.	2	1
7	Цифровий урбанізм: виклики та можливості.	2	1
8	Цифрова грамотність: програми навчання, важливість для розвитку суспільства.	2	1
9	Етичні аспекти цифрового розвитку: приватність, авторське право, відповідальність.	2	1

10	Штучний інтелект та його вплив на державні процеси.	2	1
Змістовний модуль 3. Захист критичної інфраструктури та кібербезпека в публічному управлінні			
11	Основи кібербезпеки та загрози критичній інфраструктурі: поняття, принципи, загальні загрози.	2	1
12	Види кіберзагроз для критичної інфраструктури: кібератаки, кібершпигунство, кібертероризм.	2	1
13	Національні та міжнародні стратегії кібербезпеки та їх вплив на критичну інфраструктуру. Правові рамки та регулятивні вимоги.	2	1
14	Огляд технічних засобів захисту кібербезпеки: мережеві файерволи, антивіруси, системи виявлення та запобігання вторгнень (IDS/IPS).	2	1
15	Створення та впровадження системи моніторингу та реагування на інциденти.	2	1
Разом за ОК:		30	16

5.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Аналіз кейсів: порівняння моделей електронної демократії в різних країнах (Естонія, Швейцарія, Нідерланди тощо). Успішні та невдалі громадські ініціативи, реалізовані за допомогою цифрових інструментів.	2	0,5
2	Збір та аналіз даних з соціальних мереж щодо певної теми публічної політики.	2	1
3	Моделювання процесів участі: механізм зворотного зв'язку між громадянами та органами влади.	2	1
4	Розробка контенту органу публічного управління для соціальних мереж, спрямованого на підвищення політичної активності громадян.	2	1
5	Розробка таймлайну, що демонструє розвиток електронної демократії та цифрової грамотності населення в регіонах України.	2	1
6	Створення концепції смарт-сервісу для вирішення конкретної проблеми міста (паркування, збір сміття тощо). Аналіз потенціалу використання блокчейну в державних реєстрах.	2	1
7	Дослідження впливу цифрової економіки на рівень зайнятості та безробіття в різних регіонах України.	2	0,5
8	Розробка моделі цифрової платформи для співпраці між громадськими організаціями та органами влади.	2	1
9	Аналіз бар'єрів для цифрової трансформації в Україні.	2	1
10	Аналіз цифрової зрілості різних секторів економіки.	2	1
11	Дослідження відомих кібератак на критичну інфраструктуру та їх наслідків. Аналіз загроз кібербезпеки для конкретного сектору економіки (енергетика, фінанси тощо).	2	1
12	Розробка плану реагування на кіберінцидент для конкретного органу влади.	2	1
13	Проведення аудиту кібербезпеки державного органу. Розробка рекомендацій щодо підвищення рівня кібербезпеки.	2	1
14	Розробка інструкції з кібергігієни для співробітників органу публічного управління.	2	1
15	Розробка плану захисту критичної інфраструктури (електростанція, водоканал тощо)	2	1
Всього за ОК:		30	14

5.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Зміст завдань	Кількість годин	
		денна	заочна
1	<i>Тема: Цифрові трансформації: як технології змінюють наше життя .</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: - Охарактеризуйте основні технологічні тренди, що впливають на суспільство (IoT, AI, Big Data тощо). - Проаналізуйте вплив цифрових трансформацій на різні сфери життя (освіта, бізнес, соціальні відносини). - Розгляньте виклики та можливості, які створюють цифрові трансформації. - Оцініть готовність суспільства до цифрових трансформацій. - Визначте роль держави у регулюванні цифрових процесів. Розв'язати тест (Google-форми).	6	10
2	<i>Тема: Демократія в цифровому світі: принципи та практики.</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: - Охарактеризуйте основні принципи демократії в цифрову епоху. - Проаналізуйте вплив цифрових технологій на виборчі процеси. - Розгляньте виклики для демократії в цифровому світі (дезінформація, кібератаки тощо). - Оцініть роль соціальних мереж у державних процесах. - Визначте напрямки розвитку демократії в умовах цифрових трансформацій.	6	10
3	<i>Тема: Вплив соціальних мереж на державні процеси: виклики та можливості</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: - Охарактеризуйте роль соціальних мереж у формуванні громадської думки. - Проаналізуйте використання соціальних мереж політичними партіями та кандидатами. - Розгляньте проблеми маніпуляції інформацією в соціальних мережах. - Оцініть вплив соціальних мереж на політичну участь громадян. - Визначте можливі шляхи регулювання соціальних мереж у політичних цілях. Розв'язати тест (Google-форми).	6	10
4	<i>Тема: Від виборчих дільниць до соцмереж: як технології впливають на політичну участь</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: - Охарактеризуйте еволюцію політичної участі від традиційних методів (мітинги, петиції) до сучасних цифрових інструментів (онлайн-петиції, соціальні мережі). - Проаналізуйте вплив соціальних мереж на виборчу поведінку молоді. Як соціальні медіа формують політичні погляди молодого	6	10

	покоління і спонукають їх до участі у виборах? 3. Розгляньте випадки використання соціальних мереж для організації протестів та соціальних рухів. Які фактори сприяли успіху таких ініціатив? 4. Оцініть роль мікроцілювання в політичній рекламі. Як політики використовують дані користувачів для створення персоналізованих рекламних кампаній? 5. Визначте потенційні ризики, пов'язані з надмірною залежністю політичних процесів від цифрових технологій.		
5	<i>Тема: Великі дані на службі публічного управління: як "цифра" формує публічні рішення</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: - Охарактеризуйте поняття "великі дані" в контексті публічного управління. - Проаналізуйте, як великі дані можуть покращити процес прийняття рішень у державному секторі. - Розгляньте етичні аспекти використання великих даних у публічному управлінні. - Оцініть роль алгоритмів у прийнятті рішень на основі великих даних. - Визначте основні виклики, пов'язані з використанням великих даних у публічному управлінні. Розв'язати тест (Google-форми).	6	10
6	<i>Тема: Від ідеї до масштабу: як цифрова економіка підтримує розвиток стартапів</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: - Охарактеризуйте поняття "цифрова економіка" та її вплив на розвиток стартапів. - Проаналізуйте, як цифрова інфраструктура (Інтернет, хмарні сервіси, мобільні технології) сприяє розвитку стартапів. - Розгляньте роль венчурного капіталу та краудфандингу в розвитку стартапів в умовах цифрової економіки. - Оцініть вплив цифрової економіки на розвиток екосистеми стартапів. - Визначте основні тенденції розвитку стартапів в умовах цифрової економіки. Розв'язати тест (Google-форми).	6	8
7	<i>Тема: Смарт-сіті: виклики та перспективи розвитку інтелектуальних міст</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: - Охарактеризуйте поняття "смарт-сіті" та його основні компоненти. - Проаналізуйте виклики, пов'язані з впровадженням концепції смарт-сіті. - Розгляньте різні моделі смарт-міст та їх особливості.	6	8

	4. Оцініть роль громадської участі у розвитку смарт-міст. 5. Визначте перспективи розвитку смарт-міст в Україні. Розв'язати тест (Google-форми).		
8	<i>Тема: Навчання для цифрового світу: як підготувати громадян до викликів XXI століття</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття "цифрової грамотності" та її складові. 2. Проаналізуйте, як сучасна освіта готує учнів до життя в цифровому світі. 3. Розгляньте роль цифрових технологій у підвищенні якості освіти. 4. Оцініть вплив цифрових технологій на розвиток критичного мислення. 5. Визначте основні виклики та перспективи розвитку цифрової освіти в Україні. Виконати тест на визначення цифрових компетентностей "Цифрограм для державних службовців".	6	8
9	<i>Тема: Моральні дилеми цифрової ери: приватність, авторство та відповідальність в онлайн-світі</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття "цифрова етика" та її актуальність у сучасному світі. 2. Проаналізуйте проблему приватності в цифровому світі. 3. Розгляньте питання авторського права в цифровій епосі. 4. Оцініть відповідальність користувачів Інтернету за свої дії в онлайн-просторі. 5. Визначте основні виклики для розвитку цифрової етики. Розв'язати тест (Google-форми).	6	8
10	<i>Тема: Як штучний інтелект змінює правила публічного управління</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття "штучний інтелект" та його основні види, які використовуються в публічному управлінні. 2. Проаналізуйте, як ШІ може покращити процес прийняття рішень у державному секторі. 3. Розгляньте конкретні приклади застосування ШІ в публічному управлінні. 4. Оцініть ризики, пов'язані з використанням ШІ в публічному управлінні. 5. Визначте основні виклики для впровадження ШІ в публічному управлінні в Україні. Розв'язати тест (Google-форми).	6	8
11	<i>Тема: Захист цифрового світу: основи кібербезпеки та загрози критичній інфраструктурі</i>	6	6

	Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття "кібербезпека" та її актуальність у сучасному світі. 2. Проаналізуйте основні компоненти системи кібербезпеки. 3. Розгляньте поняття "критична інфраструктура" та її вразливість перед кібератаками. 4. Оцініть роль людського фактора в забезпеченні кібербезпеки. 5. Визначте основні виклики для забезпечення кібербезпеки в Україні. Розв'язати тест (Google-форми).		
12	<i>Тема: Кіберзброя проти держави: як кібератаки, кібершпигунство та кібертероризм загрожують життєво важливим системам</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття "кіберзброя" та її різновиди. 2. Проаналізуйте загрози, які несуть кібератаки для держави. 3. Розгляньте поняття "кібервійни" та її особливості. 4. Оцініть роль держави у протидії кіберзагрозам. 5. Визначте основні виклики для України в контексті кіберзагроз. Розв'язати тест (Google-форми).	6	6
13	<i>Тема: Захист цифрового суверенітету: аналіз національних та міжнародних стратегій кібербезпеки та їх вплив на критичну інфраструктуру</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття "цифровий суверенітет" та його складові. 2. Проаналізуйте національні стратегії кібербезпеки різних країн. 3. Розгляньте вплив міжнародного співробітництва на кібербезпеку. 4. Оцініть вразливість критичної інфраструктури та її вплив на цифровий суверенітет. 5. Визначте основні виклики для забезпечення цифрового суверенітету України. Розв'язати тест (Google-форми).	6	6
14	<i>Тема: Арсенал кіберзахисту: огляд найефективніших інструментів – мережевих файрволів, антивірусів та систем IDS/IPS</i> Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття "кіберзахист" та його важливість у сучасному світі. 2. Проаналізуйте роль мережевих файрволів у системі кіберзахисту. 3. Розгляньте принцип дії антивірусних програм та їх роль у кіберзахисті. 4. Охарактеризуйте системи виявлення вторгнень (IDS) та	6	6

	запобігання вторгненням (IPS).		
	5. Оцініть ефективність комплексного підходу до кіберзахисту. Розв'язати тест (Google-форми).		
15	Тема: Впровадження системи виявлення та реагування на інциденти інформаційної безпеки Опрацювати матеріал і виконати завдання: 1. Охарактеризуйте поняття SIEM та її роль у забезпеченні інформаційної безпеки. 2. Проаналізуйте процес впровадження SIEM-системи. 3. Розгляньте інтеграцію SIEM з іншими системами безпеки. 4. Оцініть ефективність SIEM-систем у виявленні та реагуванні на інциденти. 5. Визначте основні виклики при використанні SIEM. Розв'язати тест (Google-форми).	6	6
Всього за ОК:		90	120

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролю.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- тестування знань здобувачів за темами;
- виконання інтерактивних завдань;
- виконання і захист практичних робіт;
- усне опитування.
- підготовка доповідей, повідомлень, презентацій.

Підсумковий контроль – *екзамен*.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи цифрового розвитку та електронної демократії..		
Лекційний курс *	0	0
Практичні роботи*	20	20
Самостійна робота*	5	5
Доповіді	15	15
Всього за змістовний модуль 1	40,0	40,0
Змістовний модуль 2. Цифровий розвиток держави та суспільства.		
Лекційний курс *	0	0

Практичні роботи*	15	15
Самостійна робота*	5	5
Доповіді	10	10
Всього за змістовний модуль 2	30,0	30,0
Змістовний модуль 3. Захист критичної інфраструктури та кібербезпека в публічному управлінні.		
Лекційний курс *	0	0
Практичні роботи*	15	15
Самостійна робота*	5	5
Доповіді	10	10
Всього за змістовний модуль 3	30,0	30,0

***Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в Одеському національному технологічному університеті.**

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів **Практичні роботи**

4,5 - 5 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
4,0 - 4,4 балів	Практична відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
3,5 – 3,9 балів	Практична відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
2,1 – 3,4 балів	Практична відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0-2 балів	Практична не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота

9,0-10,0	90 - 100 %	відмінно
8,0 -8,9	74 – 89%	дуже добре
7,0 – 7,9	60 – 73%	добре
5,0 – 6,9	35 – 59 %	достатньо
0 – 4,9	0-35 %	незадовільно

Підготовка доповідей з презентаціями

4,1-5,0	Доповідь підготовлена на актуальну тематику, має якісну презентацію та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді на поставлені запитання	відмінно
3,1 -4,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, при відповіді на питання допущені неточності	дуже добре
2,1 – 3,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач доповідає невпевнено, відповіді на питання неповні, допущені помилки	добре
1,1 – 2,0	Доповідь підготовлена, має презентацію, але доповідач	достатньо

	доповідає невпевнено, відповіді на питання незадовільні, допущені грубі помилки	
0 – 1	Доповідь підготовлена на низькому рівні або відсутня	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; наочні: ілюстрація, спостереження; пояснювально-демонстраційний метод; проблемний виклад; виконання інтерактивних завдань.

Практичні заняття: аналіз і виконання конкретних ситуацій-кейсів (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питань; дискусії; інтерактивні методи навчання (робота в малих групах, кейс-метод, елементи тренінгу, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань), цифрові методи (он-лайн тестування, інтерактивні завдання).

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, реферування, конспектування, підготовка доповідей, презентацій, розв'язання тестів, інтерактивних завдань.

8. Інформаційні ресурси

Основні:

1. Войтович Н.О., Імбіровська-Сиваківська Л.А. Медіаграмотність: технології і практичне застосування/ За заг. ред. В. Ф. Іванова. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2024. 57 с
2. Інформаційно-комунікативна діяльність органів публічної влади : монографія /В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко, А. В. Дуда [та ін.] ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, О. В. Карпенка. Київ. ЦП "Компрінт", 2018. 364 с.
3. Почапська О. І. (Не)безпека в цифровому світі. Навчальний посібник / Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2024. 59 с.
4. Ходаков, В. Є. Використання інформаційних та комунікаційних технологій в сучасному цифровому суспільстві : колективна монографія / В.Є. Ходаков, Н.А. Кругла, Г.В. Веселовська, О.Н. Романюк. Херсонський національний технічний університет. - Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемерський В.С., 2020.
5. Чумакова Г.В., Пасічник В.В. Сталій розвиток і цифрові інновації : монографія / за заг. ред. Буркинського Б.В. та ін. ; НАН С 76 України, МОН України, ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж.», Держ. ун-т інтелект. технологій і зв'язку. – Одеса : ДУ «ІРЕД НАНУ», 2024. – 543с. . URL: <https://www.srci.com.ua/uk/materials/>

Додаткові:

6. Дослідження про вплив цифрового урбанізму на якість життя у містах України (2022) URL: <https://thedigital.gov.ua/>
7. Єгорова-Луценко Т.П. (2020). Цифровізація у сфері надання адміністративних послуг. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/3195218-cifrova-transformacia-sferi-administrativnih-poslug-i-snap-vikliki-ta-mozlivosti.html>
8. Іващенко С. Р. Роль соціальних мереж (Facebook) у комунікаційному процесі сфери громадського здоров'я. Україна. Здоров'я нації. 2017. № 3. С. 323–324.
9. Індекс цифрових міст України 2023. URL: <https://thedigital.gov.ua/>
10. Кандзюба С. Регіональна хмара публічного управління як складова електронного уряду України. Аспекти публічного управління. 2020. №7(12). С. 28–37
11. Краковська А., Бабики М. (2022). Цифровізація адміністративних послуг в Україні: проблеми та перспективи розвитку. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, 2022, 149-155. URL: <https://r.donnu.edu.ua/handle/123456789/2357>

12. Павленко Є. М. Підходи до модернізації сучасної моделі комунікативної політики органів публічної влади України. Публічне управління та митне адміністрування. 2021. № 2 (29). С. 29–36. URL: <http://customsadmin.umsf.in.ua/archive/2021/2/7.pdf>

13. Цифровий урбанізм: Як технології змінюють міста України (2023) URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/>

14. Чумакова Г.В. Цифрова адженда України: ключові складові та інструменти розвитку. Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – С. 580-582. URL: <https://ontu.edu.ua/download/konfi/2023/Collection-of-abstracts-ekonom-17-18-10-23-2.pdf>

15. Чумакова Г.В., Бондаренко В.А. Інноваційні стратегії удосконалення системи надання публічних послуг в об'єднаних територіальних громадах під час воєнного стану. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2024. № 6(34) 2024. С. 1674. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/archive>

16. Чумакова Г.В. Європейське цифрове десятиліття: як цифрове суспільство трансформує адміністративні послуги в ЄС та Україні. Успіхи і досягнення у науці (Серія «Гуманітарні науки», Серія «Право», Серія «Освіта», Серія «Публічне управління та адміністрування», Серія «Соціальні та поведінкові науки»): журнал. 2024. № 1(1) 2024. С. 481-499. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/9763/9816>

17. Чумакова Г.В., Рябков В.О. Вплив інноваційних технологій на оптимізацію комунікаційних процесів в публічному управлінні під час воєнного стану. Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді. Матеріали VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції 17-18 квітня 2024 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2024. С. 227-229. URL: https://ontu.edu.ua/download/konfi/2024/Conference_abstract-17-18-04-24.pdf

18. Чумакова Г.В., Мельник А.Р. Тенденції та напрямки розвитку діджиталізації в публічному секторі України. Актуальні аспекти соціально-економічного розвитку України: погляд молоді. Матеріали VI Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції 17-18 квітня 2024 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2024. С. 217-219. URL: https://ontu.edu.ua/download/konfi/2024/Conference_abstract-17-18-04-24.pdf

19. Чумакова Г.В., Пасічник В.В. Розвиток електронного урядування та транскордонних цифрових публічних послуг в ЄС. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали XLI-ої Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І.В. Жукової, Є.О. Романенка. м. Анкара (Туреччина): ГО «ВАДНД», 07 лютого 2024 р. С. 79-84. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-41.pdf>

20. Шляхтіна Г. В., Орлова Н. С. Цифрові компетентності лідера на державній службі. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 9. С. 98-102. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/9_2021/16.pdf

21. Шляхтіна Г.В. Вплив цифровізації на професійний розвиток державних службовців. XIV Міжнародна науково-практична конференція Аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку (Мальта, Валетта). 2021. URL: <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-14.pdf#page=76>

Інформаційні ресурси

22. Офіційний веб-портал «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

23. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

24. Офіційний веб-портал Міністерства цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

25. Деякі питання цифрового розвитку : Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2019 р. № 56. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56-2019-p#Text>

26. Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 березня 2022 р. № 263. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/263-2022-%D0%BF#Text>

27. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

28. Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки на період до 2025 року . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/272-2023-%D1%80#Text>

29. Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету для забезпечення функціонування цифрового ефірного мовлення: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2022 р. № 1026-р URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vidilennya-koshtiv-z-rezervnogo-fondu-derzhavnogo-byudzhetu-s1026-151122>

30. Питання Єдиного державного вебпорталу електронних послуг та Реєстру адміністративних послуг. Постанова Кабінету Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1137-2019-%D0%BF#Text>

31. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167 р URL: Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167>

32. Про електронні комунікації. Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>

33. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України від 01.08.2021 р. 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19?find=1&text#Text>

34. Єдиний державний портал адміністративних послуг. Офіційний портал веб - сайт. URL: <https://poslугy.gov.ua/>

35. Система електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів “ТРЕМБІТА”. URL: <https://trembita.gov.ua/integration>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративного кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ, Положенням про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців

Викладач

Ганна ЧУМАКОВА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
публічного управління та адміністрування

Протокол № 9 від 18.03.2025 р.
Завідувач кафедри ПУтаА

Олена НІКОЛЮК

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП Публічне управління
та адміністрування,
професор кафедри ПУА

Олександр РАДЧЕНКО